

РЕШЕНИЕ

№ 14511

гр. София, 28.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав, в
публично заседание на 07.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **1801** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 64, ал. 4 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).

Образувано е по жалба на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, чрез председателя на Управителния съвет Д. Ч., срещу отказ за верификация, обективиран в писмо рег. № 02.50-9 от 04.02.2025 г. на директора на дирекция „Добро управление“ в администрацията на Министерски съвет и ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., с което след възобновяване на производството по верификация на разходите по Искане за окончателно плащане № 1 от 17.11.2023 г., на основание чл. 99, т. 1 и т. 2 АПК и чл. 62, ал. 1-3, във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2, във вр. с чл. 64, ал. 3 ЗУСЕФСУ, на жалбоподателя не са верифицирани вече верифицираните с акт изх. № 02.50-239/01.12.2023 г. разходи в размер на 259 285,29 лв.

Жалбата съдържа подробни доводи за незаконосъобразност на акта, основани на твърдения, че РУО е възобновил производството след изтичане на регламентирани в чл. 102 АПК срокове. Отделно се поддържа, че не е налице възприетото от органа основание по чл. 99, т. 2 АПК, т.к. информацията, необходима за преценка на допустимостта на разходите е приобщена към административната преписка и е била налична към момента на произнасяне на органа по искането за окончателно плащане. Според жалбоподателя не е налице непълнота на фактическия и доказателствен материал. РУО е могъл да извърши проверката, въз основа на която във вече възобновеното производство е извел извод за недопустимост на заплатените на „Грийн Форест Проджект“ АД и „Катарина Спа Хотел“ ЕАД енергийни компенсации. В тази насока жалбоподателят отрича релевантността на направените от одитиращия орган констатации

досежно тези крайни получатели, които счита, че не могат да влияят на влезлия в сила акт за верификация от 01.12.2023 г.

Допълнителни аргументи се излагат в писмени бележки от адв. Г. Д.. Претендира се отмяна на обжалвания акт и присъждане на разноски по списък.

Ответникът - ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., в с.з. чрез юрк. К. и допълнително в писмен отговор, оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд – София-град, III отделение, 75-и състав, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС) е бенефициер по Административен договор с рег. № BG05SFOP001-7.001-0001-C01 по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския социален фонд по Процедура BG05SFOP001-7.001 чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) с наименование „Подкрепа на особено засегнати от увеличението на цените на енергията МСП чрез мярка прилагана от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (SAFE)“ (л. 47 от делото).

Изпълняваният проект е на стойност 6 779 151,00 лв., с основна дейност „Възстановяване на средства, използвани от държавата през 2022 г. за осигуряване на компенсация на малки и средни предприятия, във връзка с значителното повишаване им разходи за електрическа енергия“, с индикатори 1028 бр. предприятие, получаващи подкрепа. Съгласно т. 2.6 от договора допустими за финансиране по проекта са разходи за дейности по възстановяване на компенсация за потребена електроенергия в периода 01.02.2022 г. – 30.09.2022 г., предоставени на малки и средни предприятия (МСП), особено засегнати от увеличаване на цените на енергията, в съответствие с национални програми за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, одобрени от Министерски съвет.

Неразделна част от административния договор е проектното предложение на ФСЕС с № BG05SFOP001-7.001-0001 (л. 50 и сл.) и одобренията за процедурата Условия за изпълнение и приложения към тях (л. 60 и сл.), включващи: Методика за верифициране на разходи по процедурата и писмени доказателства п чл. 60, ал. 2 ЗУСЕФСУ (л. 70 и сл.), ведно с указания към тях за спазване на единен подход при извършване на проверка за удостоверяване категорията на МСП – приложение № 2, Методология за формиране на извадка при проверка на допустимост на разходите в рамките на управленски проверки на Управляващите органи при верификация на операциите, финансирани от Инструмента SAFE за възстановяване на вече изплатени средства за компенсация на МСП за увеличените разходи за електрическа енергия за периода февруари-септември 2022 г. – приложение № 3 (л. 73 и сл.), Документи към междинно/окончателно искане за плащане – приложение № 4 (л. 77 и сл.), Финансова идентификация – приложение № 5, Декларация на бенефициера към искане за междинно/окончателно искане за плащане – приложение № 6.

В изпълнение на условията за изпълнение на договора за предоставяне на БФП, на 17.11.2023 г. ФСЕС е подал в ОПДУ Искане за окончателно плащане (ИОП) № 1, заедно с Таблица в Excel (оптичен диск на л. 9) с всички записи на крайни получатели (МСП), включени в конкретното искане, ведно с данни за предоставената им подкрепа на обща стойност 6 786 976,72 лв. Подкрепата е предоставена под формата на компенсация чрез съответните доставчици на електрическа енергия посредством намаляване на дължимата сума за потребена електрическа енергия по фактурата към съответния краен получател.

В позиции 344 – 352 и позиции 3733-3741 от таблицата към ИОП № 1 с посочени дружествата

„КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД и „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД. Описани са счетоводните документи по периоди и доставчици, както и предоставените им компенсации по фактури, издадени съответно от „Мост Енерджи“ АД и „ЕВН Трейдинг Саут Ййст Юръп“ ЕАД (извлечение от таблицата към искането, касаещо тези две дружества е приложено и на л. 114 от делото). В позиция № 8571 е са представени разходи за компенсация на електроенергия към месец март 2022 г. към краен получател „КЛАС 707870“ ООД на стойност 168,31 лв. без ДДС по фактура № [ЕГН] от 14.04.2022 г., издадена от „Енерго Про Продажби“ АД.

След получаване на искането за окончателно плащане и съобразно предвижданията на Методиката за верифициране на разходите РУО на ОПДУ е пристъпил към прилагане на Методологията за формиране на статистическа извадка на база данните от предоставената популация в Таблицата. В електронния диск по делото се намира Списък с разходните единици в извадката на ОПДУ за следните крайни получатели: „БЕЛАДЖИО ГЕЙМИНГ“ ЕООД, „САК ФУУД“ ЕООД, „АА ФАРМА“ ЕООД, „АЛЕЛ“ ЕООД, „ГРУП 4М“ ООД, „АНГЕЛ САРАНДИЕВ 2010“ ЕООД, „М ДИ СИ“ ЕООД, „ФРЕШ ЕНД ФРОУЗЪН СТОРИДЖ“ ООД, „В И Е 2009“ ЕООД, „ИЛМАТЕКС“ АД, „И. Г. 2011“, „КАЛАДАН АРАКИС“ ООД, „ЗЕНИТ 2011“ ЕООД, „ЕЛВА ГРУП“ ЕООД, „ЛЕС ГРУП ТРОЯН“ ООД, „Д-Р ДИКОВ ИППМП“ ЕООД, „БОДУРОВ И СИНОВЕ“ ООД, „АРМЕКС 78“ ЕООД, „ЕЛВИРИС“ ООД, „ЧАЙКА РИЗОРТ“ ЕАД, „ТОП МЕДИЯ ГРУП“ ЕООД, „МАВЕКС 2000“ ООД, „ПОРТ ТРАНС ЧАВДАРОВ“ ООД, „ВАЙДЕ МОЛЛА“ ЕООД и „ТРУДОВ МОНИТОР“ ЕООД.

От приложената с оптичния диск кореспонденция (описът на съдържащите се в него документи е приложен на л. 84 - л. 89) се установява, че с писмо от 21.11.2023 г. са изискани от бенефициера отчетни документи за попадналите в извадката на РУО разходни позиции и крайни получатели.

Изисканите документи са представени, след което на 23.11 и 24.11.2023 г. е извършена проверка на място от представители на УО за установяване на съответствието между данните за разходните позиции от извадката и данните в справките по образец към заявленията на доставчиците за съответния отчетен период за конкретните крайни получатели.

След извършената проверка и преценка на представените от бенефициера документи, на 01.12.2023 г. РУО на ОПДУ е издал акт с изх. № 02.50-239, с който от общо отчетените 6 786 976,72 лева по ИОП № 1 от 17.11.2023 г. са верифицирани разходи в размер на 6 778 367,74 лв. Съответно не са верифицирани 8 608,98 лв., за които е прието, че са недопустими разходи.

Акт с изх. № 02.50-239 е изпратен чрез ИСУН 2020 на 01.12.2023 г. Не е обжалван и е влязъл в сила на 16.12.2023 г.

Впоследствие е извършен одит на операциите от Изпълнителна агенция (ИА) „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ОСЕС) по ОПДУ, обхващащ сертифицираните разходи през периода 01.07.2023 г. – 08.02.2024 г., при което са одитирани разходите по изпълнявания от ФСЕС проект BG05SFOP001-7.001-0001. Изготвен е одитен доклад, постъпил в УО на ОПУ на 10.12.2024 г. с писмо с изх. № 03-00-32, съдържащ следните констатации:

1. Недопустими крайни получатели – „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД, ЕИК[ЕИК] и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], които не могат да бъдат крайни получатели на компенсация по процедура SAFE;

2. Недопустими разходи – в ИОП № 1 са включени разходи за компенсации на електроенергия към месец март 2022 г. към краен получател „КЛАС 707870“ ООД на стойност 168,31 лв. без ДДС по фактура № [ЕГН]/14.04.2022 г., издадена от „Енерго Про Продажби“ АД. Констатирано е, че с нея е отчетена сума за компенсация в размер на 42,08 лв. без ДДС, а не 168,31 лв. без ДДС, както е посочено в ИОП № 1 и съответно верифицирано от УО по ОПДУ. Разликата между двете суми в размер на 126,23 лв. без ДДС е счетено, че представлява недопустим за финансиране разход по

проекта, тъй като същият не е изплатен от бенефициера към крайния получател на помощта;

3. Неизпълнение на одобрени индикатори – в проверката са установени 2 броя предприятия, които не отговарят на критериите за допустимост за крайни получатели МСП („ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД), поради което стойността на отчетените индикатори се променя на 1026 бр.

Във връзка с получения одитен доклад, на 08.01.2025 г. РУО е изпратил писмо за изискване на становище от ФСЕС, като го е уведомил за предстоящо възобновяване на производството по верификация на представено в ИСУН Искане за окончателно плащане № 1 от 17.11.2023 г.

Бенефициерът е депозирал становището си на 22.01.2025 г. С него е възразил срещу основанието за възобновяване на производство съгласно чл. 99 и сл. АПК.

Последвало е издаването на оспорения акт - писмо № 02.50-9 от 04.02.2025 г., с което след възобновяване на производството по верификация на разходите по Искане за окончателно плащане № 1 от 17.11.2023 г., на основание чл. 99, т. 1 и т. 2 АПК и чл. 62, ал. 1-3, във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2, във вр. с чл. 64, ал. 3 ЗУСЕФСУ, не са верифицирани верифицираните с акт изх. № 02.50-239/01.12.2023 г. разходи в размер на 259 285,29 лв., представляващи изплатени компенсации на приетите за недопустими крайни получатели „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД. За тези две дружества е прието, че не отговарят на изискванията за микро, малко или средно предприятие съгласно Закона за малките и средни предприятия и Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014. Отразено е, че УО на ОПДУ е извършил проверка на ИОП въз основа на извадка от 30 разходни единици съгласно Условието за изпълнение на процедурата и приложенията към нея, като за всички попаднали в извадката предприятия е потвърдено, че са МСП. Впоследствие е извършен одит и от ИАОСЕС на база на изготвена от одитиращия орган отделна извадка от 30 разходни единици, не всички от които съвпадат с тези от извадката на УО. При проверката, резултатите от която съвпадат с тези от проверката на УО, се установило, че „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД са големи предприятия. След справка в Информационна система А. Регистър и системата ARACHNE се установило, че за референтния период 2019 г., 2020 г. и 2021 г., дружеството Г. Ф. П.“ АД, включително предприятия партньори и свързани предприятия притежават средно списъчен брой персонал по-малък от 250 души, но същевременно годишният оборот превишава 97 500 000 лв. и стойността на активите превишава 84 000 000 лв. За „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД е констатирано, че за референтния период 2019 г., 2020 г. и 2021 г. дружеството, включително предприятия партньори и свързани предприятия притежават средно списъчен брой персонал надвишаващ 250 души. Обобщено е, че „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД не могат да бъдат крайни получатели на компенсация по процедура SAFE, поради което всички получени енергийни компенсации от тях в размер общо на 259 159,06 лв. без ДДС, представляват недопустими разходи за финансиране по процедурата.

Писмо № 02.50-9 от 04.02.2025 г. съдържа констатация и за наличие на недопустими разходи за компенсация към краен получател „КЛАС 707870“ ООД по фактура № [ЕГН]/14.04.2022 г., издадена от „Енерго Про Продажби“ АД. Посочено е, че при преглед на данните по фактурата е видно, че в същата е отчетена сума за компенсация в размер на 42,08 лв. без ДДС, а не 168,31 лв. без ДДС, както е заявено в ИОП и съответно верифицирано от УО по ОПДУ. Разликата между двете суми в размер на 126,23 лв. без ДДС е посочено, че представлявала недопустим за финансиране разход, тъй като същият не е изплатен от бенефициера към крайния получател на помощта. Посочено е също, че проверката от ИАОСЕС и от УО на ОПДУ е извършена на различни, независими извадки, като към датата на издаване на акт с изх. № 02.50-239/1.12.2023 г.

разходи за компенсации към краен получател „КЛАС 707870“ ООД не са били обект на проверка от УО на ОПДУ, тъй като не са били час от попадналите в извадката и проверяваните от УО на ОПДУ документи.

Установената недопустимост - на крайните получатели „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД и на разходите за компенсации към „КЛАС 707870“ ООД, е възприета като наличие на нови обстоятелства по смисъла на чл. 99, т. 2 АПК, които не са били известни на органа при верификацията на разходите по ИОП № 1, но са от съществено значение при издаване на акта за верификация от 01.12.2023 г. Предвид условията за изпълнение и предвидения в тях извадков метод на проверката за допустимост на разходите е прието, че документите (писмени доказателства от съществено значение за издаването на акта) относно горепосочените дружества, които не могат да бъдат крайни получатели на компенсация по процедура SAFE, за УО на ОПДУ са нови, за първи път разгледани от ИА ОСЕС в рамките на тяхната извадка и са станали известни на УО едва с окончателния доклад на одитиращия орган. Това е дало основание на органа да приеме, че са налице материалноправните предпоставки за възобновяване на приключилото производство по верификация и за цялостно преразглеждане на разходите, свързани с конкретните получатели „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД, „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД и „КЛАС 707870“ ООД. Изразено е и становище, че окончателният одитен доклад, представен с писмо на 10.12.2024 г., представлява юридическият факт (респ. фактическият състав), от който органът черпи упражнената компетентност и на базата на които е извършил своята проверка, за която впоследствие може да се извърши последваща съдебна преценка за законосъобразност на акта.

Допълнено е, че с възобновяването на приключилото производство по верификация се постига целта на закона, а именно отразяване на новоразкритите обстоятелства относно правнорелевантните факти, които са съществени, като наличието или отсъствието им е обуславящо за вземането на решение от органа и определящо съдържанието на акта, което се отразява и върху законосъобразността на акта съгласно чл. 99, т. 1 АПК.

С тези мотиви и с позоваване на разпоредбите на чл. 62, ал. 1-3, чл. 57, ал. 1, т. 2, чл. 64, ал. 3 ЗУСЕФСУ, както и чл. 99 – 106 АПК, УО на ОПДУ е разпоредил с обжалвания акт да не се верифицират разходи на ФСЕС в размер на 259 285,29 лева, включени в Искане за окончателно плащане № 1 от 17.11.2023 г.

Издаденото писмо рег. № 02.50-9 от 04.02.2025 г., което е предмет на настоящия съдебен контрол, е връчено на бенефициера на 04.02.2025 г. (л. 22). Жалбата срещу него е депозирана на 18.02.2025 г. (л. 12).

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, срещу подлежащ на съдебно обжалване индивидуален административен акт съгласно чл. 104 АПК, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

При служебно извършената проверка за валидност на оспорения акт, настоящата инстанция приема, че същият е издаден от компетентен орган, в кръга на неговата материална компетентност, предвид разпоредбата на чл. 99, ал. 1 АПК и тази на чл. 67, ал. 3 ЗУСЕФСУ, според която ръководителят на управляващия орган издава отказ за верификация на разходите, включени в искане за плащане, за които не е потвърдена допустимост. Персоналната компетентност на издателя на акта следва от разпоредбата на чл. 9, ал. 5, изр. второ ЗУСЕФСУ, според която ръководител на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или определено от него лице. Правомощия на ръководител на управляващия орган по този закон може да се упражняват и от

овластено от него лице. По делото на л. 25 е приложена Заповед № Р-12/20.01.2025 г. на министър-председателя, с която на основание посочената разпоредба от ЗУСЕФСУ, чл. 40, ал. 4 и ал. 6 от Закона за администрацията, както и чл. 77, ал. 1, т. 1-3, ал. 2 и ал. 6 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация, на И. Д. П. – директор на дирекция „Добро управление“ в администрацията на Министерски съвет, са възложени функциите на ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., в т.ч. правомощия да издава индивидуалните, общите и вътрешнослужебните актове, свързани с управлението и изпълнението на ОПДУ, които са от компетентност на РУО на Програмата (раздел I, т. 1 от Заповед № Р-12/20.01.2025 г.).

Спазени са изискванията за форма на административния акт - чл. 59, ал. 2 АПК. Административният орган формално е изложил установените факти и обстоятелства и е обосновал направените от него правни изводи, позволяващи еднозначно да се изведе волята му за издаване на акт с посоченото съдържание.

Независимо от това, съдът намира, че актът е издаден в нарушение на приложимите процесуални правила, което е обусловило неговата материална незаконосъобразност.

Няма спор, че РУО на ОПДУ е упражнил своята компетентност в производство по Глава седма от АПК, което е извънреден контролен способ за отмяна или изменение на влязъл в сила административен акт при наличие на някое от предвидените в чл. 99, т. 1-7 АПК основания. В процесното производство органът е възобновил административното производство по верифициране на разходите, предявени от ФСЕС по Искане за окончателно плащане № 1 от 17.11.2023 г., считайки, че са налице основанията по чл. 99, т. 1 и 2 АПК, според които влязъл в сила индивидуален или общ административен акт, който не е бил оспорен пред съда, може да бъде отменен или изменен от непосредствено по-горестоящия административен орган, а ако актът не е подлежал на оспорване по административен ред - от органа, който го е издал, когато: т. 1 съществено е нарушено някое от изискванията за законосъобразността му; т. 2 се открият нови обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за издаването на акта, които при решаването на въпроса от административния орган не са могли да бъдат известни на страната в административното производство.

Наличието на горепосочените хипотези е обосновано с установеното при иницирираната въз основа на одитния доклад на ИАОСЕС проверка, че част от верифицираните с акт изх. № 02-50-239/01.12.2023 г. разходи съставляват предоставени компенсации на две дружества - крайни получатели, които не отговарят на изискванията за допустимост (а именно да са малки или средни предприятия), а друга част от вече верифицираните разходи са недопустими, тъй като в действителност не са били изплатени от бенефициера (има се предвид компенсацията към краен получател „КЛАС 707870“ ООД по фактура № [ЕГН]/14.04.2022 г., издадена от „Енерго Про Продажби“ АД, за която е установено, че в счетоводния документ е отчетена сума за компенсация в размер на 42,08 лв. без ДДС, а не 168,31 лв. без ДДС, както е посочено в ИОП №1 и съответно верифицирано от УО по ОПДУ).

С жалбата до съда ФСЕС оспорва както наличието на материалноправното основание по чл. 99, т. 2 АПК за възобновяване на производството, така и спазването на сроковете по чл. 102 АПК, в които то може да бъде иницирирано. Тези възражения ще бъдат обсъдени в обратен ред, т.к. с оглед преклузивния характер на сроковете по чл. 102 АПК, при констатация за изтичането им, ще бъде безпредметна преценката за установеност на възприетото от органа основание за възобновяване по чл. 99, т. 2 АПК.

Съгласно чл. 102, ал. 1 АПК възобновяването на производството по чл. 99, т. 1 (което основание макар и декларативно, органът също е обосновал в мотивите си на стр. 15, абз. 1) може да се

направи в тримесечен срок от влизането в сила на акта. Този срок в случая безспорно е изтекъл, т.к. акт за верификация с изх. № 02-50-239/01.12.2023 г. е влязъл в сила на 16.12.2023 г., а процесният, отменящ го частично административен акт е издаден на 04.02.2025 г., т.е. почти една година след посочения в разпоредбата тримесечен срок, изтичащ на 16.03.2024 г.

Според чл. 102, ал. 2 АПК възобновяването на производството по чл. 99, т. 2 - 7 може да се направи в тримесечен срок от узнаване на обстоятелството, което служи за основание за отмяна или изменение на административния акт, но не по-късно от една година от възникване на основанието. Когато възникването на основанието предхожда издаването на административния акт, началният момент на срока за възобновяване е влизането в сила на акта.

Безспорно по делото е, че възприетите от органа нови обстоятелства са станали известни на РУО на 10.12.2024 г., когато е получен одитният доклад на ИАОСЕС, съдържащ констатации за недопустимост на крайните получатели „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД и за недопустимост на част от разходите по една фактура № [ЕГН] от 14.04.2022 г., издадена от „Енерго Про Продажби“ АД. След получаване на доклада РУО на ОПДУ е извършил проверка за установяване на обстоятелствата, свързани с констатираната от одитиращия орган недопустимост на верифицираните разходи. Проверката е извършена през м.01.2025 г. и е потвърдила установяванията в доклада на ИАОСЕС, вследствие на което на 04.02.2025 г. е издаден процесният акт. При тези данни съдът намира, че е спазен триесечният срок по изр. първо на чл. 102, ал. 1 АПК, доколкото новите обстоятелства, служещи като основание за отмяна или изменение на акта за верификация от 01.12.2023 г., са доведени до знанието на РУО на 10.12.2024 г., а оспореният акт е издаден на 04.02.2025 г.

Друго не следва от предвидения в чл. 102, ал. 2 АПК едногодишен срок, броен от възникване на основанието за възобновяване. Едногодишният срок е крайният срок, в който може да бъде иницирано възобновяването, независимо от датата на узнаването. Когато моментът на узнаването и моментът на възникването на основанието съвпадат, както е в конкретния случай, то следва да бъде спазен тримесечният срок от узнаването.

Несподелима е и тезата на жалбоподателя за приложимост на изр. второ на чл. 102, ал. 2 АПК, според което когато възникването на основанието предхожда издаването на административния акт, началният момент на срока за възобновяване е влизането в сила на акта. Доводите в тази насока се основават на твърдения, че недопустимостта на крайните получатели, като фактическо положение, е съществувало още преди издаването на акта. Това е вярно, но също така е вярно, че според условията за изпълнение на процесната процедура верификацията се е осъществявала на извадков принцип с определяне на предварителна извадка от минимум 30 единици на база данните от предоставената популация в таблицата към ИОП на бенефициера. Безспорно в тази извадка не са фигурирали дружествата „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД, поради което органът обективно не е могъл да узнае за недопустимостта на тези крайни получатели. Това обстоятелство, отричащо допустимостта на разходите за енергийни компенсации към тези крайни получатели, не е могло да бъде установено на този етап в производството по верификация. Пропускът не се дължи на небрежност или бездействие на органа по пълно установяване на релевантните факти, а се обяснява със специфичността на правилата при проверка на допустимостта на разходите по конкретната процедура.

Основанието за възобновяване на производството по верификация на разходите по ИОП № 1 е разкриването на „ново обстоятелство“, което действително е съществувало по време на административното производство, но не е било известно на РУО, т.е. налице е новооткрито обстоятелство, което има прямо спорното правоотношение значение на юридически или доказателствен факт. В тази хипотеза, когато новото обстоятелство е съществувало преди

издаване на акта, но страната /в случая РУО / не е могла обективно да го узнае, респ. узнала е за него по-късно, 3-месечният срок започва да тече от момента на узнаването, а 1-годишният срок - от момента, в който страната е могла обективно да узнае за него при полагане на дължимата грижа. В този смисъл „новостта“ на обстоятелството не се преценява само спрямо неговото съществуване, а спрямо момента, в който страната е могла да го узнае и да го използва, като инициира производство по чл. 99 АПК.

С оглед изложеното и в отговор на останалите възражения в жалбата, съдът намира, че констатираните от РУО след верификацията обстоятелства принципно се субсумират в хипотезата на чл. 99, т. 2 АПК. Обстоятелствата са новооткрити /поради посочената по-горе специфика на правилата за верификация по процесната процедура/, не са включени във фактическия материал при издаването на първоначалния административен акт. Разкритата на по-късен етап недопустимост на част от заявленията с ИОП № 1 разходи е от съществено значение за произнасянето на органа и вземането й предвид налага различно разрешаване на въпроса за верификацията.

Независимо от горното обаче съдът намира, че в случая приобщените с административната преписка документи не установяват посочените в акта обстоятелства, обосновавали извода на РУО за недопустимост на крайните получатели „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД, който извод е в основата на възприетото основание за възобновяване на производството по верификация.

На първо място следва да се отбележи, че одитният доклад на ИАОСЕС е официален документ и представлява годно за използване доказателство, но той е предмет на преценка съгласно установените норми в областта на доказването и има предвидената от националното право доказателствена сила. Следователно той е годно доказателство относно установените от длъжностните лица факти, но не може да служи за доказателство относно направените от РУО правни изводи. Подвеждането на установените факти под приложимите правни норми е в компетентността на административния орган, издал процесния акт – в случая на РУО на ОПДУ, който следва да извърши пълна проверка, като събере необходимите документи за установяване на обстоятелствата, потвърждаващи или отричащи допустимостта на вече верифицираните с акта от 01.12.2022 г. разходи.

В случая органът не е извършил такава проверка, а изводите му се основават на безкритичното възприемане на констатациите в одитния доклад на ИАОСЕС, които са изложени като мотиви на акта. За да категоризира процесните две дружества като големи предприятия, органът сочи, че е извършил справка в А. Регистър и системата ARANCHNE (разработена от Европейската комисия като инструмент за мониторинг на риска от измами), при което установил, че за референтния период 2019 г., 2020 г. и 2021 г. *„ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД, включително предприятия партньори и свързани предприятия притежават средно списъчен брой персонал по-малък от 250 души, но същевременно годишният му оборот надвишава 97 500 000 лв. и стойността на активите му превишава 84 000 000 лв.“*. По отношение на „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД е констатирано, че *„за референтния период 2019 г., 2020 г. и 2021 г. дружеството, включително предприятия партньори и свързани предприятия притежават средно списъчен брой персонал надвишаващ 250 души“*.

На тази база органът е счел, че дружествата не отговарят на критериите за малки и средни предприятия, към които всъщност е насочена финансовата подкрепа по процедурата.

По делото на л. 71 са приложени Указания за спазване на единен подход при извършване на проверка за удостоверяване категорията на МСП (приложение 1 към Методика за верифициране на разходите). Указанията са съобразени с регламентацията в Закона за малките и средни

предприятия и конкретно данните по чл. 3 и определенията по чл. 4 от закона за „независимо предприятие“, „предприятия партньори“ и „свързани предприятия“.

В т. 2 от Указанията е разписано, че статусът на МСП се определя на базата на последните две последователни финансови години, в които предприятието запазва своите параметри по чл. 3 ЗМПСП. В случай, че в две последователни финансови години предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3 ЗМСП, това се отразява на неговия статус на МСП. За определяне на последна приключена финансова година на предприятие, което НЕ е независимо, се приема тази година, за която и то, и всички свързани и/или предприятия партньори имат приключен финансов отчет (подт. 2.2). В следващата подт. 2.3 е посочено, че за извършване на проверката е нужно данните за средносписъчния брой на персонала, годишен оборот и стойност на активите на предприятията и свързаните предприятия и/или предприятия партньори да бъдат взети, както следва: - за регистрираните през 2021 г. предприятия – за 2021 г. и 2022 г.; - за всички останали предприятия – за 2020 г. и 2021 г. Когато данните за последните две приключени финансови години не потвърждават статуса на съответната категория се вземат предвид тези за предходните две последователни финансови години, в които предприятието запазва своите параметри по чл. 3 ЗМСП без промяна. В случаите, когато предприятието или свързаните му предприятия/предприятия партньори консолидират или са включени чрез консолидиране в консолидирания финансов отчет на друго предприятие, то данните по чл. 3 ЗМСП се вземат от консолидираните отчети. В т. 3 е описана поредността на проверките за определяне на категорията на предприятието, като първата стъпка е определянето дали предприятието е независимо/партньор/свързано по смисъла на чл. 4 ЗМСП. В зависимост от резултатите се натрупват данните от съответните финансови отчети съобразно метода, посочен в чл. 4г от ЗМСП. При сумиране на данните се следва правилото: сумират се изцяло данните на всяко от свързаните предприятия, а пропорционално на дела им – данните на партньора. Когато предприятие партньор има свързано предприятие, неговите данни се сумират с тези на партньора и тогава се добавят през съответната пропорция към данните на бенефициента. Към данните на предприятието партньор НЕ се добавят тези на негово предприятие партньор за определяне категорията на бенефициента. На база на така получените данни се прави заключението относно категорията на предприятието.

Описаните правила в указанията към Методика за верифициране на разходите не са приложени от РУО, респ. липсват доказателства, който да го установяват. Не се установява въз основа на какви конкретно данни и документи е направена проверката за определяне на категорията на предприятията съгласно ЗМСП. От съдържанието на акта явства констатацията на органа, че „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД не са независими предприятия, а предприятия партньори по смисъла на чл. 4, ал. 3, респ. свързани предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 5. Не е посочени обаче с кои конкретно дружества е налице свързаност или партньорство. Този пропуск пречатства проверката по т. 3, подт. 3.1, б. „б“ от Указанията. Разписаното там прави недостатъчно позоваването единствено на извършената справка в А. Регистър. При липсата на данните за партньорство и свързаност и съдът не може да направи служебно справка, която евентуално да потвърди констатациите на РУО.

Отделно не става ясно и защо органът разширява референтния период за проверка, като включва и финансовата 2019 г., при положение че според т. 2 от Указанията статусът на МСП се определя на базата на последните две последователни финансови години, в които предприятието запазва своите параметри по чл. 3 ЗМПС без промяна. Пак там /подт. 2.3/ е посочено, че за извършване на проверката е нужно данните за средносписъчния брой на персонала, годишен оборот и стойност на активите на предприятията и свързаните предприятия и/или предприятия партньори да бъдат

взети, както следва: за регистрираните през 2021 г. предприятия – за 2021 г. и 2022 г.; за всички останали предприятия /включително и проверяваните „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД/ – за 2020 г. и 2021 г.

Горното сочи, че приобщените с административната преписка документи не потвърждават констатираните от РУО данни за годишен оборот и средносписъчен състав на въпросните дружества, а оттам недоказан се явява изводът, че същите са големи предприятия и не попадат в целевата група за финансово подпомагане.

Непълнотата на събрания от органа доказателствен материал се дължи и на друго допуснато нарушение.

Съгласно чл. 103, ал. 1 АПК административният орган конституира служебно като страна в производството третите лица, придобили права от административния акт. Цитираната нормата има предвид лицата, които не са адресати на акта, но са придобили права от него, т.е. те са заинтересовани лица, като уведомяването им е процесуален способ за реализация на задължението на органа да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая, респ. да извърши проверка за наличието на данни, съставляващи основанието за издаване на акта.

Дружествата „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД са именно такива трети лица – крайни получатели, т.к. под формата на компенсации, начислени във фактурата им за потребена ел. енергия, същите са придобили права от акта за верификация на РУО. Тези трети лица съгласно чл. 103, ал. 1 АПК е следвало да бъдат конституирани служебно в производството по възобновяване. Неуведомяването им представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила, обуславящо отмяна на административния акт – първо, защото издаденият без участието им акт е самостоятелно атакуем предвид основанието по чл. 99, т. 6 АПК, второ, защото по този начин органът е препятствал попълването на преписката с необходими писмени доказателства /счетоводни документи/, които да способстват цялостното изясняване на фактическата обстановка от значение за случая. Това на още по-голямо основание важи в конкретната хипотеза, която касае установяването на нови обстоятелства, респ. наличието на новооткрита фактическа обстановка.

С оглед изложеното съдът намира обжалваният административен акт в частта на неверифицираните средства – изплатени компенсации на крайни получатели „ГРИЙН ФОРЕСТ ПРОДЖЕКТ“ АД и „КАТАРИНО СПА ХОТЕЛ“ ЕАД, в общ размер на 259 159,06 лв. без ДДС, за незаконосъобразен.

Що се отнася до констатациите в акта за недопустимост на сумата от 126,23 лв. без ДДС, представляваща разлика между отчетената в ИОП № 1 и действително изплатената от бенефициера, в тази част не са изложени конкретни доводи от жалбоподателя. Съпоставката на подаденото ИОП и данните от приложения на електронен носител счетоводен документ - фактура № [ЕГН]/14.04.2022 г., издадена от „Енерго Про Продажби“ АД на стойност 42,08 лв. без ДДС, потвърждава констатациите на РУО и направените въз основа на тях правни изводи. О. сума за компенсация е различна от предявената от бенефициера в размер на 168,31 лв. без ДДС. Разликата между двете суми в размер на 126,23 лв. без ДДС правилно е прието, че представлява недопустим за финансиране разход по проекта, тъй като същият не е изплатен от бенефициера към крайния получател на помощта. Следователно в тази част проверяваният административен акт е законосъобразен.

С оглед изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК основателно е своевременно претендираното от процесуалния представител на жалбоподателя искане за присъждане на разноски, подкрепено със съответните разходооправдателни документи. Същите съобразно уважената част от жалбата съдът определя общо на 12 493,91 лв. – за ДТ и адвокатски хонорар,

който не е прекомерен предвид защитаваия от страната материален интерес, обема на предоставената правна защита и проявената от адв. М. процесуална активност.
Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК Административен съд– София град, III отделение, 75-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ за верификация, обективиран в писмо рег. № 02.50-9 от 04.02.2025 г. на директора на дирекция „Добро управление“ в администрацията на Министерски съвет и ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., **в частта** на неверифицираните на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ разходи в размер на 259 159,06 лв., включени в Искане за окончателно плащане № 1 от 17.11.2023 г.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ срещу отказ за верификация, обективиран в писмо рег. № 02.50-9 от 04.02.2025 г. на директора на дирекция „Добро управление“ в администрацията на Министерски съвет и ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., **в останалата обжалвана част.**

ОСЪЖДА Администрацията на Министерския съвет на Република България да заплати на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ разноски за настоящата инстанция в размер на 12 493,91 лева (дванадесет хиляди четиристотин деветдесет и три лева и 91 стотинки).

Решението може да бъде обжалвано чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението до страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 от Административнопроцесуалния кодекс.

Съдия: